TWEEDE JAAR, N°. 294. 1838. DONDERDAG, 25 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor *Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.............................. 7.—
en *Buitensteden* franco..............................

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.............................. f 1.75.
Elken regel meer.............................. " 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... " 35.

BESCHOUWINGEN

OVER DEN

Tegenwoordigen Stand van Zaken.

Onder dit opschrift leest men in de N°s. 122 en 123 van de *Arnhemsche Courant* een artikel, over de, ten aanzien der Belgische geschillen, door het Gouvernement gevolgde Staatkunde, waarin de schrijver poogt te bewijzen: dat het uitsluitend belang van Noord-Nederland, des noods met opoffering van de regten der dynastie, tot op het laatst van 1831 niet is geweest de eenige drijfveer van de handelingen der Regering, het eenig beginsel harer Staatkunde; dat zij zich geenszins de uitsluitende behartiging van de welvaart, zelfstandigheid en verdediging der getrouw gebleven gewesten heeft ten doel gesteld, door dezelve tot eenen nieuwen Staat te vestigen, maar dat zij alleen heeft getracht eene bloote administrative scheiding der beide deelen van het Koningrijk der Nederlanden tot stand te brengen, ten einde op deze wijze de regten van het Huis van Oranje op België te handhaven, waardoor de belangen der natie aan die der regerende dynastie zouden zijn opgeofferd geworden.

Dat de Regering steeds heeft getracht België weder aan haar gezag te onderwerpen, en alleen het protocol van den 29 Januarij 1831 aannam, dewijl haar dit nog hoop overliet, dat zich in België eene partij ten voordeele van eenen vorst uit het Huis van Oranje zoude opdoen, — dit, meent de schrijver « toonen de omstandigheden, waaronder de tiendaagsche veldtogt is aangevangen, en de gevolgen, die hij, zonder stuiting, zou hebben moeten na zich slepen. »

« Nadat » zegt de schrijver « eindelijk vorst Leopold op den 20 Julij zijne intrede had gedaan in Brussel, heeft de Regering elf dagen later, — en dus nadat alle hoop vervlogen was, om door Belgischen invloed de regten der dynastie gehandhaafd te zien — bij eene verklaring van den 1 Aug. aan de Mogendheden haar voornemen te kennen gegeven, om de wapenen op te nemen, op denzelfden dag het voorwaarts doen bevelen, en op den 3 Aug. den krijg doen aanvangen. »

« En meent gij dan nu in ernst, goedwillige landgenooten! » dus gaat hij voort, « dat die veldtogt, aangevangen onmiddellijk na de aanvaarding van het Belgisch Koningschap, en onder den schijn van alleen te beoogen voorwaarden van schikking, bij uitsluiting het belang der getrouw gebleven gewesten, en niet de regten der dynastie ten doel had? »

« Veronderstelt voor een oogenblik, dat er geene Fransche legermagt ware tusschen beiden gekomen, en de Prins van Oranje, aan het hoofd der legers, zegevierend Brussel ware binnengetrokken. Ei, lieve lezers! » dus vraagt de schrijver, « gelooft gij, dat de Prins van Oranje dan met onze legermagt goedwillig zou zijn teruggetrokken, zoodra de Belgische Regering, door hare onderteekening, tot de protocollen zou zijn toegetreden? »

Wijden wij eenige oogenblikken aan het onderzoek, in hoeverre des schrijvers bewering overeenkomt met de ware toedragt der zaak.

Het is in de eerste plaats eene volstrekte onwaarheid, dat de Koning der Nederlanden de belangen der natie aan die van Hoogstdeszelfs geslacht zoude hebben opgeofferd, en dat hieraan, gelijk de schrijver het wil doen voorkomen, het langgerekte *status quo* zoude te wijten zijn. Dikwijls genoeg heeft Z. M. zich bereidwillig betoond, om de zaak ten einde te brengen, maar naauwelijks deed Hoogstdezelve eenen stap, om tot de eindschikking te geraken, naauwelijks verklaarde Hij zich geneigd, om toe te treden tot een door de in Conferencie vereenigde Mogendheden voorgeslagen verdrag, of aanstonds traden de Belgen met steeds onbeschaamder eischen te voorschijn. Een onwederlegbaar bewijs levert hiervan het decreet van het zoogenaamde *Congrès National* van 1 Februarij 1831, inhoudende een protest tegen het protocol van 20 Januarij n° 11, van welk protest de Conferencie zelve, in haar protocol van 19 Februarij n° 19, verklaarde, dat de ongeldigheid der in hetzelve vervatte vorderingen, op de provincie Limburg en het Groot-Hertogdom Luxemburg, boven allen twijfel was verheven, daar dezelve zich gronden op een *post limini*, hetwelk alleen aan onafhankelijke Staten toekomt, en waarop dus België niet mag aanspraak maken, vermits hetzelve nimmer als zoodanig is erkend.

Een schitterend bewijs van belangeloosheid niet alleen, maar van opoffering van de dierbaarste regten van Hoogstdeszelfs dynastie aan het belang van den Staat, gaf de Koning ten aanzien van het Groot-Hertogdom Luxemburg.

Bij artikel II der door Z. M. aangenomen voorwaarden van scheiding, vervat in het protocol n° 11, werd het Groot-Hertogdom Luxemburg uitdrukkelijk verklaard eene bezitting te zijn van het Huis Nassau, en het is dit te meer, daar de Koning dit Groot-Hertogdom verkreeg tot vergoeding voor de Nassausche erflanden, gelijk zulks ook door de Nederlandsche gevolmagtigden ter Conferencie werd aangevoerd, in hunnen brief van 6 Junij 1831. Welke bezitting daarom voor den Koning Groot-Hertog nog zoo veel te grooter waarde moest hebben, daar (gelijk zulks ook aan de *Arnhemsche Courant*, volgens zijne eigene vroegere bekentenis, bewust is,) de Groot-Hertogelijke kroon niet op het hoofd van eenen volgenden Koning uit Hoogstdeszelfs stamhuis zal overgaan.

Niettegenstaande dit alles, heeft de Koning niet geaarzeld, om, zoo ras de schijn zich opdeed, dat eene eindschikking, door het voeren der onderhandelingen over het Groot-Hertogdom Luxemburg, te Londen zoude kunnen bespoedigd worden, (zie prot. n° 36 van 30 Augustus 1831) hierin toe te stemmen, en, bovendien, zich in zoo verre tot opoffering van eigen belangen bereid getoond, dat Z. M. de toestemming der doorluchtige agnaten tot den afstand van een gedeelte des Groot-Hertogdoms zelf heeft aangevraagd.

Wie durft nu, wij vragen dit aan elken regtgeaarden Nederlander, wie durft nu, na dit alles, nog met een voor God en de Maatschappij opregt geweten staande houden, dat de Koning der Nederlanden de belangen zijns volks aan die zijner dynastie opofferde?

Het bewijs, hetwelk de schrijver in de omstandigheden, waarmede de tiendaagsche veldtogt is aangevangen, meent te vinden, voor zijne bewering, dat de Koning hoopte in België eene partij te zien opstaan, ten voordeele van eenen Vorst uit het Huis van Oranje, en dus daarmede de belangen zijner dynastie op het oog had, kunnen wij geenszins voor geldig erkennen. De Koning nam de protocollen van den 20 en respectivelijk van den 27 Januarij aan, ten einde hierdoor aan de bestaande verwikkelingen een einde te maken; maar toen nu de oproerige gewesten weigerden tot deze schikking toe te treden; toen steeds hunne vorderingen onbeschaamder, hunne uitdrukkingen beleedigender werden; toen zij zich niet ontzagen Oud-Nederland en hunnen wettigen Souverein op alle mogelijke wijzen te tergen en te hoonen, toen zag de Koning zich, voor de eer der Natie, genoodzaakt, deze verwaten oproerlingen te tuchtigen. Hierom klonk het voorwaarts! hierom gevoelden de Belgen in tien roemvolle dagen de kracht onzer wapenen, en, zonder te willen gissen, hoe de Regering zoude gehandeld hebben in het door den schrijver gestelde geval, wanneer geene Fransche legermagt ware tusschen beiden getreden, wij verklaren niet te kunnen inzien, waarom de aanneming der protocollen van 20 en 27 Januarij den Koning zou hebben moeten verbinden, om aan de Belgen, indien zij, na eenen zegevierenden intogt des Prinsen van Oranje in Brussel, eens hadden verklaard tot deze protocollen, (die zij op zoo hoogen toon hadden verworpen), nog te willen toetreden, om, zeg ik, aan de Belgen, zijne oproerige onderdanen, alsdan nog de moedwillig verbeurde bevoegdheid daartoe gunstig te bewilligen, en waarom Hoogstdezelve niet het regt zou hebben gehad hen te behandelen als overwonnen muiters, die hunne ooren voor de stem der rede hadden gesloten. Dat hierdoor de regten der dynastie op België zouden zijn gehandhaafd geworden is natuurlijk, maar wij kunnen niet inzien, hoe of waarom dit zoude geweest zijn ten koste der belangen van Oud-Nederland. Even weinig kunnen wij begrijpen, hoe, indien de Koning, gelijk de Arnhemsche schrijver zegt, getracht hadde om bij de Conferencie eene bloot administrative scheiding onder denzelfden Souverein te bewerken, of om eenen Vorst uit het Huis van Oranje aan het hoofd van den Belgischen Staat te plaatsen, de belangen der getrouw gebleven gewesten daardoor zouden zijn benadeeld geworden. Bij eene bloot administrative scheiding toch had Nederland gelegenheid gehad de voordeelen te blijven genieten, die de vereeniging met België aan hetzelve opleverde, en ook bij de verheffing van België tot eenen afzonderlijken staat, ware het voor Nederland in allen gevalle verkieselijker geweest, dat aldaar het bewind hadde berust in handen van eenen Vorst uit het Huis van Oranje, dan dat de Belgische troon bestegen wierde door eenen Vorst, aan eene voor Nederland vijandige leiding onderworpen.

Inderdaad, wij herhalen nogmaals, niet te begrijpen, hoe, bij eene herstelling des koningrijks, met eene afgescheiden administratie, onze regten zouden geleden hebben; de schrijver vraagt, wel is waar: « zou het geene dwaasheid geweest zijn, terwijl het bestuur den ganschen omkeer van zaken aan omstandigheden toeschreef, onafhankelijk van zijnen wil, een rijk te herstellen, dat in het stelsel van onfeilbaarheid des bestuurs op den duur niet in stand te houden, en met geene mogelijkheid te regeren was? » Maar deze voorstelling is onjuist. De omstandigheden, onafhankelijk van den wil der regering, werden geenszins te weeg gebragt doordien het haar onmogelijk was het land te regeren; zij waren, volgens het oordeel des Graven van Hogendorp, gevolgen van de vijandige gezindheid der beide natiën tegen elkander, die zich in de Staten Generaal, in telkens herhaalde botsingen, openbaarde, de regering in den moeijelijksten toestand plaatste, en hoofdzakelijk was te weeg gebragt, door die verraderlijke inblazingen van buiten 's lands, welke de Hollanders en Belgen voorstelden als twee volken, die nimmer betrekking tot elkander hadden gehad; inblazingen, waarvan de ongerijmdheid en kwade trouw voor ieder, die eenigermate de geschiedenis kende, zonneklaar was blijkende, maar die evenwel haar doel bereikten.

De schrijver beschuldigt ook nog het Bestuur van heden goed te keuren, wat het gedurende zes jaren als onaannemelijk verwierp. « Bij ondervinding wetende, » zegt hij « dat geen oorlog tegen België denkbaar was, zonder eenige toezegging, zonder eenig vooruitzigt op een beter verdrag, (want ondanks alle fraaije voorstellingen, is zulks nu voldoende gebleken), heeft onze regering geweigerd, halsstarrig geweigerd, gedurende ruim zes jaren, en is zij eindelijk, daartoe gedrongen door eene ondanks zich zelve meer en meer dreigend geworden houding der vertegenwoordiging, toegetreden tot hetgeen zij vroeger voorgaf den ondergang der natie te berokkenen, te zijn onaannemelijk, en verre verwerpelijker dan het *status quo*. »

« Vergeven wij het Ministerie ook deze verregaande inconsequentie. »

Maar, indien er vergiffenis voor inconsequentiën moet geschonken worden, wij gelooven, dat niet het Gouvernement, maar de schrijver zelf die noodig heeft.

Immers de schrijver zegt, dat de regering gedurende zes jaren halsstarrig weigerde de 24 artikelen aan te nemen, zonder eenig vooruitzigt op een beter verdrag, dat is, met andere woorden, zonder eenige hoop of oogmerk.

Maar dadelijk daarna vraagt hij:

« Waarom had dan in 1831 en later de weigering plaats der 24 artikelen? » en hij antwoordt: « Omdat het Ministerie verkoos te speculeren op den toenmaligen wankelenden staat van zaken in Europa, omdat het hoopte op de hernieuwing van den stand van zaken, welke vóór 1830 had bestaan, omdat het verwachtte een' omkeer in België en in iederen tegenstand, welken het jeugdig bewind in dat land ondervond, nieuwe stof aantrof voor de verlevendiging dier hoop. » In dit antwoord, hetwelk de schrijver zich zelven geeft, beweert hij derhalve, dat de Regering wel degelijk met de weigering der 24 artikelen eene hoop en een doel had. — Maar, dat doende, handelt hij niet consequent.

De inconsequentie, welke de schrijver aan de Regering ten laste legt, is mede niets anders dan eene hersenschim, uit eigen tegenspraak geboren. Hij zegt eerst, dat de Regering weigerde — daarna zegt hij, dat de Regering haar ondanks, door de meer en meer dreigend geworden houding der vertegenwoordiging, tot de aanneming der 24 artikelen is gedrongen. Kan men dan redelijker wijze hem inconsequent noemen, van wien men zegt, dat hij geweigerd heeft dit of dat te doen, maar dat hij naderhand hetzelfde toch gedaan heeft uit dwang.

De schrijver schijnt overigens niet te hebben ingezien, dat zijne beschuldigingen zelve eene lofrede bevatten op het beleid der Regering, daar hij zegt, dat zij in 1838 toegaf, « omdat zij eene daad van schijnbare en tardive toegevendheid verkoos, boven eene openbare scheuring tusschen haar en eene vertegenwoordiging, welker vroegere houding zulk een onwaardeerbaar schild had opgeleverd tegen de aanvallen der Mogendheden. »

Zonder ons te willen ophouden met eene wederlegging der vinnige uitdrukking van schijnbare toegevendheid, welke tot de magtspreukige aantijgingen behoort, die den partijgeest kenteekenen, merken wij enkel aan, dat dit werkelijk den lof van zorgende wijsheid aan de Regering geeft, die, in geval er wezenlijk vrees hadde bestaan voor eene scheuring tusschen haar en de vertegenwoordiging, dan toch, volgens den schrijver, in dezen betoond zoude hebben, toegevendheid verkiesselijk te achten, boven binnenlandsche verdeeldheid en mogelijken burgerkrijg.

MENGELWERK.

DE KONIJNENHOLEN OP HET KERKHOF.

(*Vervolg en Slot.*)

« Eerst schoot ik vrij onbehendig; maar de eerste ontroering eenmaal voorbij zijnde, werd ik eindelijk mij zelven meester, even als een jong en ongeoefend soldaat, die zich aan het vuur gewendt; en toen de ontluikende dageraad ons waarschuwde, dat het voorzigtig was om terug te trekken, telden wij twee en tachtig dooden. Ziedaar, mevrouw, » vervolgde de jager, « de geschiedenis van den ganschen nacht, dewijl gij verlangdet te weten, waar ik dien heb doorgebragt. »

« Het verhaal is zeer vreemd, » antwoordde de gravin, « maar ik blijf niet te min bij mijne meening, dat het dwaas van u was gehandeld; zelfs vind ik uw gedrag niet vrij van zekere ijdelheid, daar gij u vermeet het geloof van anderen te bespotten. Weet gij wel, mijnheer, dat het eene ware heiligschennis is de asch der dooden te verontrusten; en zoo al die toornige schimmen, wier rust gij gestoord hebt, eenmaal de uwe kwamen storen! »

« Inderdaad, » zeide FREDERIK, « dit herinnert mij aan het standbeeld van den kommandeur en aan het gastmaal van DON JUAN; maar wat mij eenigzins gerust stelt, is, dat van de twintig personen, die hier aan tafel zitten, er geene vier zijn, die niet mijne medepligtigen zijn geworden. »

« En hoedat? » vroeg een ieder, zijnen buurman angstig aanziende.

« Omdat gij allen met de meeste graagte van die konijnen-pastij hebt gegeten, » riep LOWENSTEIN uit, eene ledige schotel aanwijzende; en aanstonds zijne plaats verlatende om zich aan de verontwaardiging der gasten te onttrekken, verdween hij, beladen met de verwenschingen van het gezelschap.

« Zoo wij eene wraak bedachten.... » stelde de docter voor, toen FREDERIK vertrokken was. « Wij moesten hem ook eene pots spelen, om ons braaf ten zijnen koste te vermaken. »

« Ja, ja, wij moeten ons wreken, » riepen de dames als uit éénen mond; en terstond beraadslaagde men, hoe men daarin zou te werk gaan.

Het denkbeeld, dat zich als van zelf opdeed, was om LOWENSTEIN schrik aan te jagen, of ten minste om eenen moed, waarvan men wonderen verhaalde, op de proef te stellen. Men besloot derhalve eenparig, om een gedeelte van den volgenden nacht aan eene geestverschijning toe te wijden. Vooral bepaalde men zich tot dit plan, omdat de volvoering daarvan door eene gewigtige mededeeling van SPACKMANN gemakkelijk werd gemaakt. Daar het hôtel vroeger aan den markgraaf van ANSPACH, wiens rentmeester hij was, had toebehoord, kende hij beter dan iemand de inrigting van al de vertrekken. Men vernam door hem, dat de kamer gelijk vloers, door den jongen officier bewoond, juist boven de oude keuken van het hôtel, te voren eene dienstboden-kamer was geweest; dat in eenen hoek van den vloer een luik was, geleidende naar eenen verborgen trap. Derhalve was het zeer gemakkelijk om, met die eenvoudige kennis der localiteit, op ieder uur van den nacht toegang tot dit vertrek te hebben.

De voornaamste bepalingen afgesproken zijnde, belastte zich lord HILLIS met de verdeeling der rollen en der costumes, als ook met de verdere toebereidselen. Van de tijdelijke afwezigheid van FREDERIK gebruik makende, ging hij diens kamer verkennen; en daar hij wist, dat LOWENSTEIN nooit sliep, zonder zijne wapenen naast zich te hebben, deed hij, even als meermalen in een tweegevecht geschiedt, waarin men zijne maatregelen zoodanig neemt, dat de pistolen slechts met los kruid zijn geladen; hij nam al de noodige voorzorgen om een ongeluk te voorkomen, zonder echter iets te veranderen, dat te veel in het oog liep, om den argwaan van zijnen vriend niet te wekken.

Ten half twaalf ure, tijdstip tot de bijeenkomst bestemd, was ieder op zijn' post, en, hetgeen zelden het geval is in eene zamenzwering, waaraan vele menschen deel nemen, had niemand het geheim verraden.

Eerst kwam de docter, belagchelijk in een groot bedlaken gewikkeld, dat hem van het hoofd tot de voeten even als een doodkleed bedekte.

Vervolgens zag men eene reeks van spoken op dezelfde wijze gekleed.

Maar het schrikwekkendste spook van allen was een reusachtige monnik van de orde der *Witte-Penitenten*, die onder zijne kap vurige en toornige oogen rolde.

Zoodra de stoet in het vertrek, onmiddellijk beneden dat van LOWENSTEIN, was aangekomen, hield men halt, in de diepste stilte: de dames rangschikten zich in eenen kring beneden aan den trap om geen enkel woord te missen. Met het slaan van middernacht werden de waskaarsen uitgedoofd, in de plaats van welke men pitten van hennep, met brandewijn en grof zout doorweekt, gebruikte; waarna men zachtjes begon het luik op te tillen, hetwelk aan LOWENSTEIN onbekend was.

Deze sliep reeds sedert twee uren ten minste, in eene zachte rust gewiegd, de vermoeidheid van den vorigen nacht vergetende.

Op eens drukte eene akelige nachtmerrie op zijne beklemde borst: het scheen hem toe, dat eene holle en onderaardsche stem hem bij zijnen naam riep, terwijl een somber licht de duisternis zijner kamer verdreef.

Hij werd met schrik wakker, zijne ontroering aan eenen droom toeschrijvende, doch welke was niet zijne verwondering, toen hij door zijne halfopen gordijnen eene ijsselijke geestverschijning gewaar werd.

Neen, het was geenszins de begoocheling zijner verbeelding, het vertrek was inderdaad door eene flaauwe en akelige schemering verlicht, en op eenige schreden van zijn bed stond een afgrijsselijk spook, dat duidelijk de volgende woorden uitsprak:

« LOWENSTEIN! LOWENSTEIN! schenner der graven, — bid voor uwe ziel! »

Bij deze herhaalde en plegtige waarschuwing, die hem, ondanks zich zelven, aan het bedrevene in den vorigen nacht herinnerde, overviel FREDERIK een hevige angst. Een klam zweet deed zijne leden rillen en zijne haren rezen te berge, zonder dat hij in staat was zijnen schrik te bedwingen; vreesselijk oogenblik van duizeling, waarin de denkbeelden elkander weifelend bestrijden, het bloed met snelheid naar het hart terugstroomt, en waartegen het sterkste gestel vruchteloos kampt!

Inmiddels gingen de spoken een voor een statig voorbij, toen eindelijk de beurt aan den grooten monnik kwam.

« Terug! mensch of duivel! » riep LOWENSTEIN uit, met eene stuiptrekkende hand zijne pistolen vattende, die hij verzekerd was zelf te hebben geladen; « terug! » en daar de monnik steeds voortging, loste hij de twee pistolen te gelijk.

Het onkwetsbare spook deed eene schrede vooruit; en, twee kogels met verachting op het bed nederwerpende, ging hij voor de derde maal de noodlottige woorden herhalen, toen een vreesselijke, hartverscheurende gil

Wij gelooven hiermede het bedoelde artikel genoegzaam te hebben toegelicht; het oordeel over hetzelve laten wij aan den lezer over. R. F.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 24 Oct. Gisteren hebben voor de Arrondissements-Regtbank (eerste Kamer) alhier, de heeren C. de Bie, Commissaris van Policie te dezer Stede, Mr. P. Testas, Burgemeester van Nieuwer-Amstel, Mr. J. Schimmel, Burgemeester van Weesp en N. van der Stok, Eerste Assessor te Naarden, den eed afgelegd als ambtenaren van het openbaar Ministerie bij de Kantongeregten in dit arrondissement, en zijn als zoodanig geïnstalleerd.

— Dezer dagen is alhier overleden, in den ouderdom van bijna 88 jaren, de Weledele zeer Geleerde heer Hendrik de Hartog, in leven Lector in de Wis-, Sterre- en Zeevaartkunde aan het Athenaeum Illustre dezer hoofdstad.

— Met genoegen verneemt men, dat Z. K. H. de Prins van Oranje voor tien aandeelen deelgenomen heeft aan de te St. Michiels-Gestel opgerigte naamlooze maatschappij, onder de benaming van *Maatschappij tot invoering der Zijdeteelt in Noord-Braband.* Ook hebben aan deze maatschappij deelgenomen HH. Exc. de Minister-Secretaris van Staat, de Minister van Binnenlandsche Zaken, de Gouverneur der provincie Noord-Braband, onderscheidene leden van de Staten-Generaal, van de Gedeputeerde en Provinciale Staten, van de stedelijke- en gemeente-Besturen, enz., HH. Exc. de Generaal der infanterie, Baron Chassé, de Generaal-Majoor George, enz.

— Wij vernemen, dat de *bibliotheca Reuvensiana*, een aantal bevattende van 6752 nummers, en welker veiling van den 8 tot den 22 dezer had aangehouden, tusschen de *vijf-* en *zes-en-twintig duizend* gulden heeft mogen gelden. Er zal binnen kort eene prijslijst derzelve in het licht verschijnen.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd, P. M. Groen, zoon van P. Groen, te Leyden woonachtig, te ontheffen van de infamie, en al de gevolgen daarvan, welke geacht zouden kunnen worden immer op hem te hebben gerust of alsnog te rusten, uit krachte van het arrest van het voormalige Hof van Assises in de provincie Holland (Zuidelijk gedeelte).

— Naar men verneemt, heeft de heer Royer, directeur der Academie van beeldende kunsten te Amsterdam, als eene dankbare hulde aan de nagedachtenis van wijlen H. M. de Koningin, die hem, tot aan Haar afsterven, de meest welwillende bescherming verleende, een borstbeeld dier geëerbiedigde en algemeen geliefde Vorstin, in marmer, vervaardigd, en dezer dagen aan Z. M. den Koning aangeboden, wien het behaagd heeft, hetzelve met welgevallen aan te nemen. Bevoegde beoordeelaren hebben dit nieuwe kunstwerk van den heer Royer met belangstelling aanschouwd; de gelukkige gelijkenis, welke zoo moeijelijk na den dood te treffen was, erkend, en de uitmuntende wijs, waarop dit borstbeeld is bearbeid, ten hoogste bewonderd.

— Tot auditeur militair ad interim in het provinciaal commandement van Noord-Braband, is door Z. M. benoemd Mr. J. van Thije Hannes, advokaat te 's Hertogenbosch, en tot dezelfde betrekking, almede ad interim, in het provinciaal commandement van Overijssel, Mr. J. J. A. de Bruyn, advokaat te Zwolle.

— Het stedelijk bestuur van Zaandam is door Z. M. gemagtigd tot het heffen eener plaatselijke belasting op de honden.

— De *Arnhemsche Courant* behelst het volgende berigt uit Canton in China, d.d. 14 Mei j.l.

« Van goederzijde is men hier geïnformeerd, dat, tegen Julij aanstaande, eene Engelsche vloot, onder commando van eenen admiraal, verwacht wordt. Met zekerheid kan men de reden daarvan niet opgeven, maar men vermoedt, dat dezelve ten oogmerk heeft, om de Chinezen te dwingen, de schulden aan de Engelschen te betalen, en voordeelige handelstractaten met dezelve te sluiten. Men verneemt, onder dien zelfden datum, dat de Nederlandsche consul in China, als steeds bedacht om den Nederlandschen handel in het belang van zijn vaderland te bevoordeelen, aan het Indische gouvernement, bereids in den aanvang van dit jaar, officiëel kennis gegeven heeft van het voornemen, hetwelk de Engelschen betrekkelijk den handel in China zouden hebben, en men voegt er op geene onwaarschijnlijke gronden bij, dat de Nederlandsche consul aldaar het vaste besluit genomen heeft, om, in gevalle de Engelschen in hunne onderneming mogten slagen, gelijktijdig zijne vorderingen bij de Chinezen, ten voordeele van den Nederl. handel in China, dringend te reclameren; tot ondersteuning waarvan hij aan het Javasche gouvernement een of meerdere oorlogsvaartuigen aangevraagd zoude hebben. »

— In de *Leeuwarder Courant* leest men het volgende:

HARLINGEN 21 Oct. In den stormachtigen avond en nacht van den 18 dezer had in de nabijheid dezer stad een ramp plaats, waarvan de jaarboeken van dit gewest slechts nog één voorbeeld weten op te noemen, en die even noodlottig als zeldzaam is. De beurtschipper van Harlingen op Amsterdam, Bouke Foekes van der Werf, na Donderdag ll. langen tijd op bedaarder weêr en gunstigen wind gewacht te hebben, ondernam eindelijk de reis des namiddags ten half twee ure, hebbende aan boord, behalve zijnen stuurman en kok, naar men kan berekenen, vier en twintig passagiers. Tot op de hoogte der zoogenaamde Booutjes gekomen zijnde, was de wind van lieverlede al sterker toegenomen niet alleen, maar ook hem vlak tegengeloopen, en had hij het ongeluk bij eene wending één zijner zwaarden te verliezen, weshalve hij besloot terug te keeren. Toen hij echter des avonds omstreeks ten half zeven ure, met een vliegende voor den wind, tot aan den mond der haven weder genaderd was, kwam hij ongelukkig het juiste punt te missen, door een geweldig sterkgaand getij om de Noord, zoodat de achtersteven op de steenen van het Noorderhoofd stiet, het roer uit de haken geligt werd, en verloren ging; terwijl het nu geheel van stuur ontbloote vaartuig de haven voorbij en Noordwaarts opgedreven werd, tot op de zoogenoemde Plaatjes, niet verre van deze stad, waar men het voor een' kettingkabel ten anker wist te werpen; dan nu ontdekte men een belangrijk lek; met een bruisend geweld stroomt het water binnen, en wel zoo snel, dat onderscheidene zich in de kajuit of kelder bevindende personen geen' tijd hadden zich te redden. Naauwelijks was deze mare alhier verspreid, of alles stroomde naar het Noorder-Bolwerk, van waar men de noodseinen en hulpkreten der bedreigde schepelingen niet onduidelijk gewaar kon worden. Al dadelijk was men op middelen tot redding bedacht, en bemoeiden zich vele menschlievenden, om hulp te verschaffen: natuurlijk sprak men daartoe den kapitein van de stoomboot *Prins Frederik* aan, om, zoo mogelijk het schip in de haven te slepen, of de passagiers over te nemen, doch deze verklaarde zich niet derwaarts te kunnen begeven, daar op hem de verantwoordelijkheid van het vaartuig rustte; daarop wendde men zich tot het personeel van de loodsdienst, liggende een der loodsvaartuigen buiten de sluizen gereed, en verzocht men de loodsen toch onverwijld alles in het werk te stellen, om de in nood zijnde menschen te redden: deze aanzoeken werden onmiddellijk achtervolgd door onderscheidene en belangrijke uitlovingen aan geld, solide guarantie bovendien geboden voor het eventueel verlies of beschadigen van het loodsvaartuig, en alle aandrang en overreding gebezigd om de respective loodsen hoofd voor hoofd en gezamenlijk over te halen met het bedoelde vaartuig uit de haven te gaan. Terwijl men hen vruchteloos trachtte over te halen, boden zich een aantal menschlievende en moedige varensgezellen uit deze stad, vrijwillig en zonder eenige toezegging op belooning, tot redding aan, om, indien men hun slechts een geschikt vaartuig konde geven, alsdan de redding ten minste te beproeven. Doch door eenen toevalligen en noodlottigen zamenloop van omstandigheden, konden zij geen geschikt vaartuig meester worden, daar velen van oordeel waren, dat er met sloepen niets uit te voeren was, waartoe anders de Groenlandsche sloepen volgaarne werden aangeboden, daar ook de loodsen weigerden om hunne boot tot dat menschlievend einde af te staan; zij gelieten zich eindelijk, als of zij er zelven op uit wilden zeilen, zoodra het weder en tij iets gunstiger en handzamer werden. Inmiddels toonde men de gestadig om hulp roepende schepelingen, door het ontsteken van teertonnen op den dijk, dat men hen opgemerkt had; dat men door deze verlichting op eene te verwachten stranding was voorbereid, en hield men door het gedurig voortgaan daarmede tevens hunne hoop en moed levendig. Zoo was het allengkens middernacht geworden, maar nog ging de storm niet liggen, zoo dat het bij het voornemen der loodsen bleef. Het was toen, dat drie Engelsche kapiteins, welke met hunne schepen in de haven lagen, te weten Daniel Charrosin, James Atkins en Henry Disney, het edel en stoutmoedig besluit namen, om met twee hunner sloepen, de eene bemand met drie, de andere met vier hunner matrozen, den gevaarlijken togt naar het gezonken schip te ondernemen. Kapitein D. Charrosin bereikte gelukkig zijn doel, doch vreezende, dat een te groot aantal der nog op het wrak in leven zijnde passagiers, te gelijk op hen zouden aankomen, waardoor de sloep gevaar zoude zou loopen van te zinken, en alsdan hun dood in de golven zouden vinden, hielden iets af en wierpen in de nabijheid van het schip hunne dreg uit, waarvoor zij bleven liggen tot de dageraad aanbrak, zonder ophouden de ongelukkige schipbreukelingen, die tot levensbehoud in wand en mast geklommen waren, toeroepende om moed te houden, tot dat men hen bij den naderenden dageraad te hulp zou kunnen komen; tot vermeerdering der ramp scheurde reeds omstreeks 2 ure het voorwand aan stukken en sleepte die slagtoffers mede, welke aldaar hunne redding gezocht hadden. De andere boot zag zich genoodzaakt, om, na vele vruchtelooze pogingen tot ontdekken van het in zwarte duisternis gehulde schip weder naer de haven terug te keren. Eindelijk brak het zoo vurig gewenschte daglicht aan, maar barstte ook de storm, als met vernieuwde woede weder los. Desniettemin waagde het thans de manschap der eerste sloep, om te enteren, en was gelukkig genoeg, om drie der schipbreukelingen te verlossen van het wrak, en behouden in de haven te brengen; nu wilden de edele vreemdelingen voort daarop eene tweede reis beproeven, maar men wist hen te bewegen, om, daar zij reeds den ganschen nacht rusteloos hadden doorgebragt, hunne grootsche taak aan eenige menschenvrienden over te dragen, die, nog versch van krachten zijnde, tot voltooijing daarvan te beter in staat waren. Deze waagden dus met de 2 sloepen eene nieuwe poging, onder aanvoering van onze heldhaftige stadgenooten Simon van der Meer en Jacobus Willem Jager, beide bevaren en kloeke zeelieden, die zich in den beginne reeds bereid hadden verklaard om den reddenden arm te bieden. Hun mogt het gebeuren, om de nog zes levend aanwezigen en twee lijken van den gezonken bodem aan wal te brengen. De overige passagiers, gelijk ook de beurtschipper en kok, waren reeds in den voornacht door de aanhoudende stortzeeën van boord geslagen, of in het zinkend vaartuig jammerlijk omgekomen. De lijken dezer ongelukkigen zijn gedeeltelijk hier reeds aangebragt of aangespoeld en gedeeltelijk worden ze nog vermist. Wat de geredden betreft, hun werd aanstonds huisvesting, geneeskundige hulp en alles verleend, wat zij behoefden, terwijl voor de beklagenswaardige weduwen van den beurtschipper en kok en hunne nagelaten kinderen, die door deze ramp ook tot eenen staat van volstrekte behoefte vervielen, eene collecte werd bewerkstelligd; waartoe wij al onze menschlievende Landgenooten uitnoodigen het hunne bij te dragen, zullende de Redactie dezer Courant zich gaarne willen belasten om deze liefdegaven, vrachtvrij toegezonden, aan hen over te maken, die alhier de directie over deze ingezamelde gelden wilden op zich nemen.

Zooverre het mogelijk is, laten wij hiermede de lijst volgen der geredde, verongelukt gevonden en vermiste personen: *Geredde Personen:* Jan Schieman, van Oost-Vriesland; Simon Jacob Pels, oud 20 jaren, van Emden; Maria Prins, van Leeuwarden; H. H. Dijkstra, van Nieuwwolde in Groningerland; Michiel Philip Wagner, van Altona, oud 23 jaren; Tyroler zanger; Herr Lichtental, van Devenburg, oud 24 jaren, idem; Louis de Galles, van Hamburg, oud 24 jaren, idem; Jan Hendrik Melaas Monck, van Maastricht; Jan ..... knecht op het beurtschip.

Namen en beschrijving der zes lijken te Harlingen aangebragt en aangespoeld: Jacob Schnur of Scheer, oud 30 jaren, gehuwd, zonder beroep, te Leeuwarden in de Peperstraat; Gerben de Jong, vracht- en turfschipper, gehuwd, zonder vaste woonplaats, als wonende in het schip; Jette Vos, oud 20 jaren, geboren te Groningen, woonachtig te Leeuwaarden, bij Maria Prins; J. J. Lochman, Tyroler zanger; Simon Levij Bronkhorst, oud 22 jaren, diamantslijper te Amsterdam; Jochem Zijlstra, in de Pijlsteeg te Leeuwaarden. Onder de nog vermiste aan boord geweest zijnde personen, worden de volgende opgegeven: B. F. van der Werf, de Schipper; Feike Douma, de Kok; Mr. W. J. Sijpkens, Lid van de Arrondissements Regtbank te Leenwaarden; J. C. Post, Boekhandelaar aldaar; Johannes Osseman, Kleermaker aldaar; Trijntje de Jong, aldaar; A. Koppelaar, harpspeler bij de Tyroler zangers, van Aken; benevens nog 2 à 3 militairen. Eene duidelijker opgave is voor het tegenwoordige niet doenlijk, wijl geene lijst der aanwezig geweest zijnde passagiers bestaat.

'S GRAVENHAGE 23 Oct. Heden is uit deze residentie vertrokken, zich naar België begevende, de heer du Bus de Ghisignies, voormalig Gouverneur-Generaal van Z. M. in Nederlandsch Indië.

— Gisteren heeft de commissie, welke belast is met het ontwerpen van een adres van antwoord op 's Konings openingsrede, in eene geheime bijeenkomst der Tweede Kamer, zoodanig ontwerp ingediend; hetzelve is terstond naar de afdeelingen verzonden. Heden heeft de centrale afdeeling rapport over dat ontwerp uitgebragt. Het ontwerp is onmiddellijk in beraadslaging gebragt, door de Kamer aangenomen en aan de Eerste Kamer verzonden. Dezelve zal morgen over hetzelve beraadslagen. Indien zij zich daarmede mogt vereenigen, zal het adres aanstaanden donderdag Z. M. den Koning worden aangeboden.

LEYDEN 22 Oct. Eenige dagbladen hebben dezer dagen gemeld, dat onze stadgenoot, de hooggeleerde heer C. L. Blume, door het Institut de France te Parijs tot corresponderend lid zou verkozen zijn. Van goeder hand kunnen wij echter bij deze melden, dat dit berigt voor als nog te voorbarig is, doch dat aan zijn hooggel. de groote onderscheiding is te beurt gevallen, om de tweede op het drietal te staan, uit hetwelk eene keus voor een buitenlandsch corresponderend lid moet geschieden.

BREDA 23 Oct. Naar men verneemt, is door den Edel Achtb. heer burgemeester dezer stad de waarneming van het openbaar ministerie, in de zaken bij art. 44 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie vermeld, naar aanleiding van art. 45 dier wet, opgedragen aan den heer M. J. Dieudonné, commissaris van policie alhier ter stede.

NIJMEGEN 23 Oct. Nadat op den 19 Junij ll. de leerlingen van de school der Nijmeegsche afdeeling van de maatschappij *tot nut van 't Algemeen*, bij openbaar onderzoek, de meest voldoende blijken van hunne vorderingen in de onderscheiden vakken van het lager onderwijs, benevens de Fransche taal, gegeven hadden, had op ll. vrijdag de uitdeeling der prijzen plaats, bij welke gelegenheid de Wel Ed. heer Dr. C. van Eldik, als tweede voorzitter der besturende school-commissie, in tegenwoordigheid van een aanzienlijk getal toehoorders, in het locaal van het departement, eene herinnering gaf aan de voornaamste voorwerpen der kinderlijke liefde, waarna door den Wel Ed. heer C. Enklaar eenige dichtregelen werden voorgelezen, over de waarde der opvoeding; terwijl eene, door de zorg der commissie daargestelde, welluidende muzijk, door gezang der schooljeugd afgewisseld, dit feest bijzonderen luister bijzettede.

DUITSCHLAND.

POSEN 10 Oct. Al de berigten uit Polen en het binnenste gedeelte van Rusland bevestigen de tijding, dat in het zuidelijke gedeelte van het rijk belangrijke krijgsmagten zamentrekken. Naar men verneemt, zal Z. M. de Keizer van Rusland het leger van het Zuiden in den loop dezer maand inspecteren.

LIEBENWERDA 13 Oct. In den nacht van den 4 Oct., ontstond in de stad Ortrand een zoo hevige brand, dat zestig huizen, het stadhuis en bijgebouwen niet mede gerekend, geheel eene prooi der vlammen zijn geworden. Een aantal ongelukkige familiën bevinden zich van alles beroofd, en zijn in de diepste armoede gedompeld.

WEENEN 17 Oct. Men verneemt, dat eerlang eene academie van wetenschappen alhier zal worden gesticht, waarvan het voornaamste doel zal zijn, om, zoo mogelijk, eenen grooten invloed op de Duitsche letterkunde uit te oefenen, hetwelk tot dus verre in Oostenrijk verwaarloosd is.

MÜNCHEN 17 Oct, In het huis van correctie te Kaisheim, is op den 14 des avonds onder de veroordeelden tot dwangarbeid een oproer ontstaan, waardoor de opziener en bedienden mishandeld werden; alleen door de gewapende magt kon men de boosdoeners tot bedaren brengen, nadat dezelve verschillende malen op hen had geschoten, waarbij 2 personen gedood en 3 gekwetst werden.

Part. Corresp. FRANKFORT 21 Oct. Gisteren is de graaf van Waldburg Triechfest, vroeger gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning van Pruissen, bij het hof in 's Gravenhage, alhier aangekomen. Dagelijks verneemt men over Weenen uit Konstantinopel, betreffende het gedrag van Mehemed-Ali, de tegenstrijdigste berigten; intusschen schijnt het zeker, dat de Pacha van Egypte een goed gelaat bij een slecht spel zet, en den Sultan veel toestaat. Hij schijnt hoop te voeden, dat de verbindtenis tusschen Engeland en Turkije niet van langen duur zal zijn, maar de Russische regering weldra te Konstantinopel weder deszelfs vroegeren invloed erlangen. Reeds is die invloed, sedert de terugkomst van den heer van Butinieff, toegenomen, en heeft de Sultan berouw, dat hij zich tot stappen liet verleiden, welke het hof van St. Petersburg onaangenaam zijn. Op deze wijze blijft de Sultan in het net der diplomatie gevangen, en Mehemed-Ali durft dus met regt de verwachting koesteren, dat zulks ten eenen of anderen tijd voor hem gunstig zijn zal. Ware hij tien jaren jonger, zoo zou hij de ontknooping van het drama van het Oosten meer rustig te gemoet zien, dan nu, bij zijnen reeds gevorderden leeftijd, het geval is.

In het midden der maand November aanstaande, zal de ijzeren spoorweg in Brunswijk voor het eerst geopend worden. De graveur Fritze zal den stempel snijden, voor eenen bij die gelegenheid te vervaardigen gedenkpenning. In Brunswijk hecht men geen geloof aan het gerucht, dat de stenden aldaar, bij hunne te houden bijeenkomst, aan het Ministerie eene interpellatie betreffende de Hanoversche zaken zullen doen. Van het huwelijk des Hertogs Wilhelm van Brunswijk verneemt men thans weder niets. Het weder is alhier thans helder en zacht, hetwelk hoogst gunstig voor den driedaagschen wijnoogst, welke morgen begint, zijn zal.

Te Krakau zal, naar men uit particuliere berigten verneemt, het garnizoen door de beschermende Mogendheden versterkt worden. Echter gelooft men aan geene verdeeling van Krakau, daar de Mogendheden van het Westen zulks ongaarne zien zouden, en men thans alles wil vermijden, wat tot eenige ernstige onaangenaamheid tusschen de groote Mogendheden aanleiding zou kunnen geven.

Sedert het weder zoo ongunstig was, is de post alhier eerst des avonds aangekomen, zoodat men twijfelt, of het wel zal gelukken, hem zoodanig te bespoedigen, dat hij vóór den middag alhier aankomt.

Z. Exc. de graaf van der Duijn van Maasdam is den 16 dezer bij Z. M. den Koning van Wurtemberg ten gehoor toegelaten, en door Hoogstdenzelven ter tafel genoodigd.

---

weêrgalmde — FREDERIK VAN LOWENSTEIN was niet meer! en lord HILLIS (deze was het, die de rol van den monnik speelde) drukte slechts een lijk in zijne armen, dat de wanhopige zorgen van den docter te vergeefs trachtten weder in het leven te roepen.

IETS OVER TOOVERVIERKANTEN.

Een tooververkant is een vierkant, verdeeld in een aantal vierkante perken, waarvan de horizontale en verticale reijen evenveel in getal zijn; de perken moeten zoodanig met onderscheidene getallen worden ingevuld, dat de som der getallen, in iedere rei geplaatst, zoowel overhoeks, als horizontaal of verticaal, altijd dezelfde is.

Het kleinste tooververkant bestaat uit 9 of 3maal 3 perken; bevat 3 horizontale, 3 verticale en 2 overhoeksche reijen; het onderstaande is zoodanig, en is ook het kleinst mogelijke in geheele getallen, bedragende de som van iedere rei 15, kunnende in 8 onderscheidene gedaanten voorgesteld worden, waarvan de twee onderstaande tot voorbeelden kunnen dienen.

2	9	4
7	5	3
6	1	8

of

8	3	4
1	5	9
6	7	2

Deze getallen, in hunne natuurlijke volgorde, hebben gelijke verschillen, en zijn derhalve leden eener arithmetische progressie van 9 termen.

Alle tooververkanten van 4maal 4 (16), 5maal 5 (25) of meerder perken, kunnen altijd met zoovele termen van in arithmetische progressie staande getallen, als er perken zijn, worden ingevuld. Bij voorbeeld:

Laat in het algemeen de termen der arithmetische progressie voorgesteld worden door a, $a+b$, $a+2b$, enz. tot $a+n-1$maal b termen, waarin n het getal perken aanwijst; dan heeft men voor een tooververkant van 16 perken de termen a, $a+b$, tot $a+15b$; voor 25 perken, a, $a+b$, tot $a+24b$, enz.

Een tooververkant van 16 perken kan, onder anderen, worden ingevuld op de volgende wijze:

a	$a+14b$	$a+13b$	$a+3b$
$a+7b$	$a+9b$	$a+10b$	$a+4b$
$a+11b$	$a+5b$	$a+6b$	$a+8b$
$a+12b$	$a+2b$	$a+b$	$a+15b$

Hier verkrijgt men voor de som van iedere rei $4a+30b$. Nemende nu a en b ieder naar welgevallen, zoo zal men al de termen in eene geschikte arithmeteische progressie voorgesteld zien.

Indien nu $a=4$, $b=2$ genomen wordt, dan moet $4a+30b$, of 4maal 4 geteld bij 2maal 30, zijnde 76, de som van iedere rei uitmaken.

Het vierkant van 16 perken, ingevuld volgens de aangenomen waarde van a en b, vertoont zich nu aldus, en bevat de arithmetische progressie 4, 6, 8, enz. tot 34.

4	32	30	10
18	22	24	12
26	14	16	20
28	8	6	34

waarvan de optelling der reijen telkens 76 voortbrengt.

DE GRAVIN DUBARRY.

Men heeft over het algemeen de opmerking gemaakt, dat de vrouwen, die door de revolutionaire moordbijl, ten tijde van het terrorismus in *Frankrijk*, bij duizenden ter dood gebragt zijn, alle vol moed gestorven zijn. Eene enkele uitzondering maakte hierop de gravin DUBARRY, vroeger Maitresse van LODEWIJK XV, en die op den 7 December 1793 geguillotineerd werd. Zij weende en snikte op het schavot zoo overluid, en smeekte zoo dringend, om het behoud van haar leven, dat het volk, dat reeds daarenboven door hare schoonheid getroffen was, in beweging begon te geraken, en men de teregtstelling moest bespoedigen. Hare onschuld, in hetgeen haar door Conventie ten laste werd gelegd, is daarenboven volkomen bewezen; hare eenige schuld bestond in hare groote schatten, waarop men het gemunt had. Verdiende, wel is waar, de gravin DUBARRY, als Maitresse van LODEWIJK XV, minachting, zoo heeft zij zich daarentegen, in de ergste crisis der revolutie, (en dit is niet algemeen bekend), voortreffelijk gedragen jegens de ongelukkige Koningin MARIA ANTOINETTA; zij liet haar door een vertrouwd persoon zeggen, dat zij het diepste medelijden voor haren toestand koesterde, dat zij al hare schatten aanbood, en zich gelukkig zoude achten, dezelve voor haar behoud op te offeren. De Koningin, ofschoon geen gebruik makende van de aanbiedingen der Gravin, was evenwel zeer gevoelig hierover, en gaf zulks meermalen openlijk te kennen. Daar de geschiedenis zoo veel ten laste van deze vrouw heeft opgeteekend, zoo is het niet ongeoorloofd, ook dat, wat haar tot lof kan verstrekken, bekend te maken.

BLADVULLING.

Als een zot u prijst, stop dan uwe ooren digt. Al een wijs man u uwe feilen aantoont, verlies dan toch geen enkel woord.

(VAN BEUSEKOM.)

Dezer dagen is de heer *Gerstner*, aanlegger der Russische ijzeren spoorwegen, alhier aangekomen, zich naar Noord-Amerika begevende, om aldaar de vorderingen bij het aanleggen en onderhouden van ijzeren spoorwegen te onderzoeken.

Uit Weenen wordt gemeld, dat zonder twijfel tusschen Warschauw en Krakau een ijzeren spoorweg zal worden aangelegd. Reeds hebben kapitalisten aldaar daarvoor aanbiedingen gedaan, doch het blijft nog zeer de vraag, of zij zullen aangenomen worden.

— Naar men zegt, wordt H. M. de Koningin van Beijeren eerst tegen het einde dezer maand uit Triest terug verwacht.

FRANKRIJK.

PARIJS 22 Oct. De *Courrier Français*, melding makende van de gisteren door gewone *Parijsche Correspondentie* en den *Temps* medegedeelde berigten, betreffende eene oplossing van het Hollandsch-Belgische vraagstuk, voegt er bij, nog niet te weten, of de Londensche Conferencie reeds werkelijk zoodanige beslissing heeft genomen, maar wel, dat de vijf Mogendheden het nagenoeg omtrent de volgende punten eens zijn: de questie van het grondgebied moet in den zin der 24 artikelen beslist zijn, terwijl het bedrag der schuld op bijna de helft zal verminderd worden, en de bepalingen omtrent de Scheldevaart ook in het voordeel van België zullen uitvallen. Het genoemde blad besluit met te zeggen, dat het weldra zal moeten blijken, in hoeverre zulks met de waarheid overeenkomstig is.

— Een der Fransche dagbladen berigt, dat de Hertogen d'Aumale en de Montpensier, beide jongere zonen van Z. M. den Koning der Franschen, hunne studiën aan het collegie van Hendrik IV hervat hebben, waarop zich insgelijks bevinden de zonen van den infant Don Francisco de Paula, de hertogen van Cadix en Seville.

— Berigten uit Algiers van den 12 dezer melden, dat aldaar eenige dagen te voren eene schending van het Fransche grondgebied heeft plaats gehad; meer dan 200 Hadjouten hebben de bewoners van eenige pachthoeven te Beni-Mouca willen opligten, doch zijn daarin nog bijtijds gestuit geworden. Een detachement van de Afrikaansche jagers heeft hen achterhaald en, na eene vreesselijke slagting te hebben aangerigt, geheel op de vlugt gedreven. Abd-El-Kader bevindt zich te Aïn-Madi, en het schijnt vrij zeker, dat deze Arabier er wederom op bedacht is, om de vijandelijkheden tegen de Fransche regering te hervatten.

— Mlle Mars zal heden avond voor het eerst, na hare terugkomst uit Italië, in de rol van *Louise de Lignerolles* in de *Comédie Française* wederom optreden.

— Te Bordeaux is thans een regtsgeding begonnen tegen de manschappen van het schip *L'Alexandre*, waarvan de kapitein door een deel van de equipage is vermoord geworden. Van eenen anderen kant schijnt het, dat eenige der moordenaars, door de zorgen van het Fransche consulaat, te New-York, zijn gevat en naar Frankrijk overgevoerd. De Amerikaansche autoriteiten moeten echter in deze daad eenen inbreuk op de gastvrijheid der Vereenigde Staten gezien, en de Fransche consulaire agenten te New-York in hechtenis genomen hebben. De Parijsche dagbladen maken van deze gebeurtenis veel ophef en vorderen, dat de Fransche Regering zich deze zaak ernstig aantrekke.

— De heeren Rollé et Schwilgné te Straatsburg hebben eene brandspuit of brandpomp uitgevonden, waarvan men zich de beste gevolgen voorspelt; zij bestaat in eene breede koperen buis, de gedaante hebbende van eene draag- of rugmand, zoo als in de steenkolenmijnen wordt gebruikt. Door middel van eenen slinger, welke door ééne hand in beweging kan worden gebragt, pompt men eenen waterstraal, aan welken door de andere hand de vereischte rigting wordt gegeven, die binnen eene minuut op eenen afstand van dertig tot veertig voeten dertig litres (Ned. kannen) water voert. Een der grootste voordeelen, welke dit werktuig aanbiedt, is, dat men het overal in het binnenste der brandende of door brand bedreigde gebouwen kan plaatsen.

— Te Marseille overleed onlangs een jongeling van 17 jaren, die zeer aan het gebruik van sterke dranken was verslaafd, ten gevolge van zelfsontbranding, kort nadat hij een aantal glaasjes brandewijn achtervolgelijk had uitgedronken.

BAYONNE 18 Oct. De prinses de Beira en de oudste zoon van Don Carlos zijn in de Baskische provinciën aangekomen; zij waren vergezeld van den abt Amat, legaat van Z. H. den Paus bij Don Carlos.

— De kruidfabrijk der Carlisten te Deuca is in de lucht gesprongen; hetzelve heeft geene groote schade veroorzaakt; de brand, die dien ten gevolge uitbarstte, werd door spoedig bijgebragte hulp gebluscht.

— Volgens tijdingen uit Estella dd. 15, is de Christino generaal Don Diego Leon van La Ribera komende, met 8 bataljons, Pampeluna binnen gerukt; de typhus heerscht onder deszelfs troepen; men heeft reeds meer dan 800 man, die onder zijne bevelen stonden, naar de hospitalen moeten overbrengen. Eenige bataljons Carlisten hebben zich naar de rigting van La Ribera begeven. Espartero bevindt zich steeds te Logrono, zonder dat eenig bataljon den Ebro is overgetrokken. Munagorri heeft, op zijne aanvraag bij lord John Hay, ingenieurs ontvangen, ten einde op eene geschikte plaats aan de grenzen van het Spaansch grondgebied eene forteres op te rigten, in eene stelling, waar de Carlisten hem niet kunnen aanvallen, zonder dat hunne schoten op het Fransch grondgebied terug kaatsen; ook zijn artilleristen naar hem afgezonden, om de werken der ingenieurs te beschermen.

SPANJE.

MADRID 15 Oct. De gewone *Madridsche Correspondentie* bevat het volgende:

Men spreekt alhier zeer veel over het misverstand, hetwelk tusschen de Engelsche ambassade en het Ministerie bestaat, ten gevolge van zekere artikelen, in de dagbladen geplaatst, die eene kwalijkgezinde uitlegging gaven aan de reizen, door een' van de secretarissen der legatie naar Katalonië en Andaluzië ondernomen. De *Gaceta* heeft dien indruk getracht uit te wisschen, door een artikel daartegen te plaatsen; intusschen heeft hetzelve lord Harrier, die de plaats van den heer Villiers vervult, niet bevallen, en men heeft opgemerkt, dat niemand der ambassade bij de toelating tot den handkus aanwezig was, en dat alle gemeenschap tusschen het Ministerie en de ambassade heeft opgehouden.

— De bevelhebber van Segovia heeft het berigt herwaarts gezonden, dat de kapitein Lorenzo Aquacil de Carlisten, onder bevel van Calverte, in het dorp Belagos heeft aangevallen, dat het gevecht drie uren heeft aangehouden, en dat hij de Carlisten heeft op de vlugt gejaagd, waarbij zij 22 paarden, vele wapenen, en een aantal krijgsgevangenen hebben achtergelaten.

— Bij besluit van H. M. de Koningin, dd. 12, is vastgesteld, dat de officieren en soldaten van het legioen der Fransche hulptroepen, die regt mogten hebben, om een brevet van een kruis of eereteeken te vorderen, voor bewezen heldendaden, zich binnen twee maanden zullen moeten aanmelden, na verloop van welken tijd op die aanvragen niet meer zal worden gelet.

STADSNIEUWS.

Gisteren in den namiddag is op de Schans bij de Weesperpoort het lijk van eene vrouw uit het water gehaald, welke sedert eenige dagen vermist werd; krankzinnigheid schijnt de oorzaak van dit ongeval te zijn.

In den afgeloopen nacht, even vóór 12 ure, is ten huize van den plaatdrukker J. Siekemeijer in de Warmoesstraat, N° 31, brand ontstaan. De brand, in den beginne hevig, is nogtans door de activiteit der twaalf in werking geweest zijnde brandspuiten spoedig gekeerd, en de belendende perceelen, welke slechts eenige schade hebben geleden, voor alle verdere gevaren bewaard gebleven. De bewoner van het huis, hetwelk van achteren geheel is uitgebrand, is deerlijk in het aangezigt en handen gewond, en dien ten gevolge ter betere verpleging naar het Binnen-gasthuis vervoerd geworden.

In den afgeloopen nacht is op den O. Z. Achterburgwal, bij de Barndesteeg, het lijk van een' manspersoon uit het water opgehaald.

Oproeping.

De hieronder genoemde Personen, alle dienende bij het 1ste en 2de bat der 1ste afdeeling mobiele Noord-Hollandsche Schutterij, wordende mit dezen opgeroepen zich onverwijld te vervoegen aan het Commissariaat voo de Militaire zaken dezer Stad, als: Dirk Baasdorp, Cornelis Brok, Matthi Samson van Zweeden en Willem Ronge.

175 KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse, Dingsdag 23 Oct.

11de Lijst: N°. 15263 eene premie van f 1,200; N°. 12140 een prijs van f 60,000; N°. 25637 eene premie van f 1,200. 12de Lijst: N°. 13762 een prijs van f 1,000; N°. 3938 een dito van f 1,000.

BEVALLEN. 19 Oct. A. E. Nolthenius, geb. Feijsenrooth, D. — 20 Oct. A. C. C. Voorbeijtel Cannenberg, geb. Kuhn, D. — 21 Oct. H. G. Scholten, geb. van Bergen, D. — Te *Baambrug*, M. Legrom, geb. van Coeverden, Z.

OVERLEDEN. 21 Oct. H. de Hartog, 88 j.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 24 October, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	volg. de Soc. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven
NEDERL... Werkelijke Schuld...à 2½	53¼	54¼	53 15/16	53 7/16	54	53 15/16
Dito...» 5	101¼	102	101 13/16	101¾	⅞	13/16
Uitgestelde dito...	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten...f	23¾	24¼	24⅛	24	¼	3/16
Amortisatie-Syndic...» 4½	95¼	½	7/16	95 5/16	7/16	⅜
Dito...» 3½	79¼	»	»	79¼	»	»
Handel-Maatschappij» 4½	173¾	174	173¾	173¾	⅞	¾
Nieuwe dito...» 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837...» 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok...» 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening...» 4	»	»	»	»	»	»
Dito...» 5	99¼	100	99¾	99¾	»	»
Aandeelen Kansb...» 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem...»	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw...» 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR... Inschrijving G. B...» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. Dito...» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE... Leening *Ardoin's*...» 5	16	⅛	1/16	16 1/16	⅛	1/16
Dito onbep. Stukk...» 5	»	»	»	14 15/16	»	»
Passive...	»	»	»	»	»	»
Deferred...	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito...	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS... Certific. bij *L. & B.*» 5	93¼	»	»	93¾	»	»
Dito *Falc. & Co.*...» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavolieren* 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs...» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND... *H.&C.* 1798, 1816...» 5	105¼	¾	½	105¼	»	»
Dito 1828, 1829...» 5	105¾	106	105 15/16	105¾	»	»
Dito 1831, 1833...» 5	97¾	98¼	98	98	»	»
Oblig. te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg...» 5	»	»	»	»	»	»
Inschr in Assign...» 6	69¼	½	½	69 7/16	»	»
Certific. van dito...» 6	69¾	70	69 15/16	69¾	15/16	13/16
POLEN... Aandeelen à fl. 300.» f	118¼	119¼	119	119	»	»
Dito à fl. 500.» f	138¼	139¼	138¾	138¾	»	»
PRUISSEN... Dito R. 50.» f	121¾	123	122¼	121¾	122¼	»
Neg. Londen 1830...» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100.» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250.» »	»	»	»	»	»	»
Metaliek...» 5	103½	¾	⅝	103⅝	»	»
Dito...» 3	»	»	»	»	»	»
Dito...» 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll&Co.*...» 5	»	»	»	»	»	»
Dito...» 4	»	»	»	»	»	»
N.Ween.Aand. fl. 500» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito...» 5	79¾	80¼	80	80	»	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*...» 5	»	»	»	99½	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting...» f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 24 October, 1838.

De gunstige stemming, waarin reeds gisteren de markt in Hollandsche Fondsen bleef, heeft zich heden goed gehandhaafd; in Integralen vertoonden zich, voor Engelsche rekening, weder verschillende koopers, waardoor derzelver prijs zich, bij levendigen handel, allengskens van 53 11/16 tot 53 15/16 à 54 verhief; Kansbilletten volgden de williger stemming der Integralen, en blijven mede ¼ gulden hooger; overige bleven vast op hunne vorige koersen. Ook Aand. Handel-Maatschappij verbeterden zich weder in prijs; geopend 173½, steeg dezelve tot 173¾, ⅞, en blijft 173¾.

Van Buitenlandsche Fondsen bleven Ardoins, bij eenigen handel, niettegenstaande het lager merk van Parijs, op hunnen vorigen koers. Russische en Oostenrijksche, alsook Zuid-Amerikaansche goed prijshoudend; naar Grieken was tot hoogeren prijs eenige meerdere vraag.

Griekenl. roode à £ 100. 12, ⅜. Griekenl. bl. à £ 100. 14¾, 15. Dito à £ 200. 13½, ⅝. Dito à £ 300. 13, ½. Dito à £ 500. 12¾, 13¼. Columbia 2de Leening, à £ 100. 16⅜, ½. Peru 13 9/16. Nieuwe Mexico 5 pCt. 20. Uitgest. 7. Coupon Griekenl. bl. onb. f 2⅜. Dito roode onb. en enk. f 2 1/16, 3/16. Dito Columbia onb. f 2 15/16. Dito enk. f 3. Dito Peru f 2 1/16. Dito Ardoins Nov. 1837 en Mei 1838, 11, ⅛.

Koers van het Geld. Beleening 2¾. Prolongatie 2½. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53 15/16. Kansb. f 24 3/16 à ¼. Handel-Maatschappij 173¾. Ardoins à £ 85. 16⅛.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 22 October.

Inschr. op ult. 5	pCt.	109.40.	Spanj. Ardoin. 5	pCt.	18½, ¼, 18.
ditokontant. 5	»	109.40.	Passive.....	»	4.
dito op ult.. 3	»	81.05.	Napels, *Falcon.* 5	»	101.55.
ditokontant. 3	»	81.20.	dito op ult. 5	»	101.50.
Bank-Actiën..		2615.	Portugal..... 3	»	20⅛.
Bank bij Lafitte	fr.	1130.	Haïti........	fr.	380.

De handel in Fransche Fondsen was heden onbelangrijk; evenwel waren derzelver prijzen iets flaauwer. Ardoins waren aangeboden à 18¼ à 18. Het légitimistisch dagblad van Bordeaux berigt officieel de aankomst van de Prinses de Beira met den oudsten zoon van Don Carlos in Spanje. Na de beurs 3 pCt. 81.07½. Wisselk. Amst. 1/m 57 5/16, 3/m 57½.

ANTWERPEN, 23 October.

Metaliek.... 5	»	107.	Ardoin 5	pCt.	16⅛.
Partialloten...	f	456.	Uitgestelde...	»	5½.
Loten fl. 500.	»	770.	Napels, *Falcon.* 5	»	93¾.
Pol.Lot.fl500.	»	137⅞.	Brazilië..... 5	»	79½.
dito 300.	»	118.	Denemarken.. 3	»	75½.
Nassau Loten..	»	22½.	Pruiss. Loten.	»	119.
Darmst. Loten.	»	23½.			

Niettegenstaande de koers van Parijs niet bekend was, was er heden zeer veel handel in Ardoins, en vertoonden zich daarin verschillende goede koopers; de prijs onderging mede veel variatie, geopend 15¾, steeg dezelve tot 16¼, ging weder terug tot 15⅞, klom op nieuw tot tot 16 3/16, en blijft, na het bekend zijn van het Parijsche merk met ½ pCt. lager, zeer vast 15⅞, 15/16 koers op morgen. Premie 1/m 18¾, ½ exd. d. 1, op ult. 16¼ d. ¼. Brazilianen zijn gedaan à 79⅜. Aand. in de Bank voor de Volksvlijt 99½. *Société de Commerce* 96 aangeboden.

BRUSSEL, 23 October.

3 ure: Ardoins waren heden zeer vast op den prijs van 15¾ g.; eenige posten werden à 15⅞ verhandeld, tot welken koers zij, niettegenstaande de daling van Parijs, gevraagd blijven.

BERLIJN, 19 October.

Pruiss. Leen.. 4	pCt.	102⅞.	Pol. Lot. fl. 500	pCt.	77½.
Loten dito...	»	68.	dito 300...	»	66¼.
Metaliek...... 5	»	109½.	Holland...... 2½	»	52¹/₆.
dito 4	»	102¼.	Napels, *Falcon.* 5	»	94.
Bank-Actiën..		992.	dito Londen 5	»	102¼.
Loten fl. 500..	»	131½	Denemarken... 3	»	75¼.
Rusl. Londen.. 5	»	113.	Darmst. Loten..	»	13¹/₆.
dito Hamb.... 5	»	108¾.	Nassau Loten...	»	13⁵/₆.
dito 1831 en 33 5	»	102.			

Van eenige Fondsen waren de koersen iets hooger; de handel was echter onbeduidend.

FRANKFORT A/M, 21 October.

Metaliek...... 5	pCt.	106⅜.	Pol. Lot. fl. 500	»	77¼.
dito 3	»	78⅞.	dito 300	»	66⅝.
Bank-Actiën...	f	1737.	Holland	2½pCt.	52¾.
Loten fl. 500..	»	127⅛.	Spanj. Ard.... 5	»	6⅛.
			Taunusbahn...	f	268¾.

WEENEN, 17 October.

Metaliek 5	pCt.	107⅛.	Bank-Actiën...	»	1459.
dito 4	»	100⅜.	Loten fl. 500..	»	127⅞.
dito 3	»	79¾.			
Wisselk. Amst. 2/m		137¼.			

De gisteren avond in veiling geweest zijnde *Muscadel-Rozijn* is afgedaan à f 24, en de *Bloem-Rozijn* uit de hand verkocht, prijs geheim. De halve kisten *Pruimedanten* zijn verkocht van f 18 à f 18½.

De gisteren avond alhier gehouden veiling van 123 vaten *Portorico Suiker* is afgeloopen als volgt: Kav. 1 zijn 10 vaten. à f 23. 2. 10 dito à f 25. 3. 10 dito à f 26¼. 4. 10 dito à f 27¾. 5. 10 dito à f 27¾. 6. 10 dito à f 28½. 7. 10 dito à f 29¼. 8. 10 dito à f 30. 9. 10 dito à f 30¼. 10. 10 dito à f 30½. 11. 10 dito à f 30¾. 12. 13 dito à f 31¾.

GRANENMARKT.

24 October.

Tarwe weder bij partijen ter speculatie en Binnenlandsche verzending gekocht: 128, 129 ℔ bonte Poolsche f 352, 354; 126 ℔ dito f 340; 127 ℔ roodbonte f 342 in Entrepôt; 128 ℔ witbonte Poolsche f 308; 120 ℔ o. dito f 325; 129 ℔ bonte dito f 355; 127, 132 ℔ Pommersche f 335, 350; 131 ℔ Rostokker f 350; 122, 124 ℔ Anclammer f 305, 315; 126, 128 ℔ Zeeuwsche f 335, 355; 125, 127 ℔ Vriessche f 334, 345; 126 ℔ Wismar f 330 in consumtie.

Rogge en *Garst* zonder handel.

Haver: 84 ℔ fijne f 100; 86 ℔ dikke f 95; 76 ℔ o. Voer f 86.

Boekweit vond in de nieuwe soorten wederom gereede koopers; het weinig ter veil zijnde is als volgt opgeruimd: 110 ℔ Gooische op levering f 186; 114 ℔ Vriessche f 178; 108 ℔ Bossche f 155; van jarige is verkocht: 108 ℔ zwart Groninger Zand f 155; wordende de puike jarige soorten wederom hooger gehouden.

Koolzaad dadelijk zonder handel. 9 Vats in Oct. en Nov. £vl. 74.

Lijnzaad zonder handel.

Raapolie Ordinair f 43½. Vliegend f 42½ à 42. P°. Nov. f 42 à 41¾. P°. Dec. f 42½ à 42¼. P°. Mei 1839. f 40½ à 40¼. P°. Sept. 37.

Lijnolie Ordinair f 31¼. Vliegend f 30½. P°. Nov. 30¼.

Hennepolie slap. Ordinair f 48.

Raapkooken pr. 1,040 st. f 63 à 72. — *Lijnkooken* pr. 104 st. f 7¾ à 10.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het tweed. gek. barkschip *Dina Maria*, Kapt. A. Ahlers, Jr. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar STRAALSUND, WOLGAST, GREIFSWALD en BARTH, het brikschip *Auguste Mathilde*, Kapt. J. C. Grunwaldt. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch schip *Scandinaviën*, Kapt. H. N. Möller. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Maria*, Kapt. J. Jurgensen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar BERGEN, het schoonerschip *Sejeren*, Kapt. Amund Solberg, van Bergen. Adres bij P. Scheffer en Zoon.

Naar DRAMMEN, CHRISTIANIA en omliggende plaatsen, het Noordsch brikschip *Unity*, Kapt. J. P. Johnsen. Adres bij J. W. Boekhout.

Scheepstijdingen.

Volgens brief van Delfzijl van den 22 Oct., zijn de volgende schepen aldaar met schade binnengeloopen, als: den 18 Oct. het schip Hoop op Eendragt, Kapt. L. L. Vos, v. Ostmahorn n. Noorwegen, met verlies van boegspriet, gebroken zwaarden en zware lekkagie; den 21 dito de schepen de Vriendschap, Kapt. R. P. Dekker, v. Termunterzijl n. Noorwegen, met verlies van een anker; Anna Maria Catharina, Kapt. W. D. Kleininga, van Hâvre n. Amsterdam, met zware lekkagie, moet lossen om te repareren; ook vreesde men, dat de onderste laag kisten Suiker zoude gesmolten zijn, dewijl men onophoudelijk Suiker pompte; en het schip Concordia, Kapt. K. J. Zeven, v. Maldon n. Sunderland; dezelve heeft op de hoogte van Doggersbank beide masten met het geheele tuig, alsook de ankers, verloren, en is, met behulp van een noodtuig, en een' vreemden loods aan boord, hier ingebragt.

Het schip Caledonia, Kapt. Liddle, v. Manilla te Cowes binnen, heeft den 20 Oct. order bekomen, om n. Antwerpen te verzeilen.

Het schip Maria Carolina, Kapt. H. J. Dircks, met Kalksteenen, v. Hull n. Memel, is den 15 Oct., tusschen Laaland en Fehmeren, door het springen van eene plank, gezonken, doch de equipagie, eenige kleedingstukken en de scheepspapieren zijn gered en te Burg aangekomen.

Van Antwerpen wordt van den 23 Oct. gemeld, dat op de Kust van Sicilië totaal was verongelukt het schip Princesse Pasquovich, Kapt. Sirovich, van Odessa n. Antwerpen; echter was deze tijding nog niet geheel zeker.

Gepraaid 28 Aug. bij St. Domingo: Johanna, Kapt. Jaburg, v. Bremen n. Cuba.

— 16 Oct. in het Kanaal: der Pheil, Kapt. Ballehr, v. Malaga n. Hamb.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 23 Oct. Z. mist. — P. Jong, Jonge Jan, Londen. W. Jong, Dorp Gaatsmeer, dito.

VLIE 21 Oct. W. — Niets. — 22 Oct. K. W. Mellema, Jonge Reintje, Bordeaux. M. P. de Jonge, Petrus en Jacoba, Hâvre. J. H. Sävert, Beurs van Amsterdam (S), Hamburg.

TERSCHELLING 20 en 21 Oct. W. — Niets.

DELFZIJL 18/22 Oct. (Zie bovenstaand berigt).

TERMUNTERZIJL 19 Oct. J. W. de Groot, Vr. Gesina, Noorwegen.

HELVOET 23 Oct. Z. Z. W. mistig. — Gisteren nog: F. Warglien, Mer, Aldbro. H. H. Brakke, Hillegina, Leverpool.

BRIELLE 23 Oct. Z. Z. W. mistig. — Gisteren nog: D. Dunlop, Batavier (S), Londen.

MAASSLUIS 23 Oct. Z. W. — Niets.

ANTWERPEN 23 Oct. Rehbock, Joseph, Marseille. Brahms, Catharina, Leverpool. — Op de Rivier: Jast, Aeos, Bordeaux.

HONFLEUR 20 Oct. Pressegot, Anastie Elise, Rouen.

HAVRE 20 Oct. Bncheu, Rotterdam (S), Rotterdam. — 22 Oct. Zeplien, Anna Maria, Riga. Larega, Archibald, Memel.

BREMERHAVEN 18 Oct. Greve, Otto, Port-au-Prince. Hederich, Johan Frederich, Havana. Petersen, Triton, Portorico.

HAMBURG 19 Oct. Friederichsen, Juno, Bahia.

Op DE ELVE 20 Oct. Premodo, Tito, Odessa.

CUXHAVEN 14/18 Oct. Jonker, Amelia, Hamburg n. Stettin. Krohn, Vr. Helena, Vlie n. Noorwegen.

DANTZIG 13 Oct. Lange, Maria Engelina, Rotterdam.

MEMEL 9 Oct. Fokken, Harmonie, Schiedam.

UITGEZEILD.

TEXEL 23 Oct. F. H. Brands, Diana, Duinkerken. R. H. Bultje, Susanna, Schotland. A. E. Koning, de Jonge Jacob, Hull. J. E. Hadmark, St. Andrenne, Newcastle. E. Potje, Karel Hekada, Pillau. O. Fransen, Maria Kirstina, Denemarken. C. Jessen, Indistria, Drammen. J. Tonnessen, Wanderingsminde, dito. J. B. Lund, Maria, dito. A. O. Moldenhauer, Greven Karen Jarlsberg, dito. J. Ankersen, Emelie, dito. J. Wallow, Ida Mathilda, dito. C. Christensen, Habets Anker, Sandefiord. J. Clementsen, Habets Anker, Osterrisoer. N. Wenten, Emanuel, dito. Hermans, 2 Gebroeders, Noorwegen. Iwensen, Eenigheden, dito. Heden nog eenige schepen onder zeil geweest, doch door stilte en mist belet om voort te gaan, zijn weder ter reede geankerd.

VLIE 21 Oct. Naar Terschelling gezeild: G. A. Studd, Fortuna, Christiansand. A. Berentzen, Ingeborg Carolina, Avontuur. — 22 Oct. Naar zee: W. Cousins, Hope, Londen. J. Hall, Orwell, dito. J. A. Enaven, Johanna, Flensburg. N. J. Bradheering, Norma, Rostok. C. Hertz, Eenigheden, Gothenburg. J. Serck, Jacob en Herman, Bergen. H. A. de Boer, [illegible] dito. A. J. Berendsen, Duen, Drammen. A. Lund, Harveld, dito. [illegible] Brous, Johanna Margaretha, dito. J. A. Tonnessen, Collina, [illegible] J. U. Jansen, Johann von Letten, Avontuur.

DELFZIJL 20 Oct. P. F. Stintje, Jonge Maria, (Amsterdam) n. Emden. 21 Oct. W. H. Kleindijk, Eemsstroom, Borkum.

TERMUNTERZIJL 19/20 Oct. Niets.

HELVOET 23 Oct. J. Nottage, Dorothea, Aldbro. J. Colles, Valeria, Newcastle. T. Souljby, Integrity, Sunderland. J. Booth, William and Jane, dito. J. Scot, John, dito. H. Burn, Velatura, dito. J. N. Coxon, Aerial, dito. J. Kay, Rhoda, dito. J. Legender, Uncertain, dito. R. Malburough, Isis, dito.

BRIELLE 23 Oct. J. Gowland, Rover, Newcastle. R. Wilkenson, Don, Sunderland. G. Scott, Loyalty, dito. G. Hansen; Asdolff, Gothenburg. — Alle de schepen, gisteren naar zee gemeld, liggen nog in de put ten anker.

MAASSLUIS 23 Oct. W. Hall, n. Douvres, J. Doyen, n. Hamburg, en J. H. Zant, n. Bremen, gisteren gemeld, zijn wel in zee gekomen; de overige gemelde schepen, zijn, wegens den mist, in de put en bij den hoek geankerd.

VLISSINGEN 21 Oct. Bowers, Mars, Leverpool. Blaisel, 3 Frères, Newcastle. Lechere, Jeannette, dito. Bartlett, Levant, dito. Bains, Hannah, Leith. Arnold, Restles, Engeland. Bonjer, Vr. Bilke, Riga. Fretwurst, Wohlfahrt, Bostok. Vos, Frederick, dito. Gerloff, Carolina Amalia, dito. Niejahr, Carolina Dorothea, dito. Niemann, Balance, dito. Kraft, Clara, dito. Voss, Heinrich Theodor, dito. Swambeck, Troya, Finland. Botcher, Augusta, Kopenhagen. Mundoe, Sophia Christina, Denemarken. Bonjer, Carolina, Hamburg. Hage, Etta Sophia, dito. Christians, 4 Gebroeders, dito. Jacobs, Hoffnung, Carolinerzijl. Hage, Anna Margaretha, Bremen. Higgens, Ocean, Rotterdam.

DANTZIG 15 Oct. Schoncke, Johannes, Emden. Flick, Johanna Hillechonda, Termunterzijl. Boomgaard, Margaretha, Groningen. Mulder, Ettina, Harlingen. Mulder, Vr. Gesina, Edam. Broekema, Hillechina Christina, dito. Abrahama, 2 Gebroeders, Amsterdam.

PILLAU 15 Oct. Zeepe, Zorg en Vlijt, Libau.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 24 October 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Coblentz,	het schip	Dolphyn,	schipper	Th. Ittsebert.
» Frankfort,	»	» Vater Rhein,	»	P. Kroll.
» Mannheim,	»	» Trafalgar,	»	H. Bruch.
» Duisburg,	»	» Mercuur,	»	P. Muller.
» Dusseldorf,	»	» de Hoop,	»	G. Peyer.
» Mainz,	»	» Josephine,	»	N. Plier.
» Keulen,	»	» Helena,	»	Hk. Claasen Wzn.
» Rijnschans,	»	» Heinrich,	»	M. Wippeufurt.

Aangekomen: F. Geiss, die Vorsehung, van Mainz.

KEULEN 21 Oct. *Aangekomen:* J. Leidecker, van Amsterdam, met 3,517 ctr.

Vertrokken: J. Linkewitz, naar Wezel; J. Seiler, naar Coblentz en de Moezel; P. Hartmann, naar Amsterdam.

Voorbijgevaren: G. Schaefer, van Rotterdam naar Coblentz, met 3,280 ctr.; P. C. Bonk, van Rotterdam naar Mannheim, met 4,060 ctr.

In Lading: Naar Amsterdam, C. W. Beyer; naar Rotterdam, H. van Hees; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, J. W. Hack; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, J. Schaaff; naar Andernach en Neuwied, P. Schäfer, A. Petron; naar Coblentz en de Moezel, W. Muller en J. Tillmann; naar Boppard, Bingen en Mainz, A. Distel; naar de Neder-Main, C. Hutzbauer; naar de Midden- en Boven-Main, G. Muller; naar Heilbron, G. A. Kuhule; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, J. Andrees.

CAUB 19 Oct. *Voorbijgevaren:* J. M. Kimpel, van Amsterdam naar Mannheim, met 4,757 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 21 Oct., 7 voet, 7½ duim. Caub 20 Oct., 5 voet, 9 duim. Bingerloch 5 voet, 10 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BERGEN, *H. C. Ellertsen*, AMSTERDAM PAQUET. $135/_{1}$, $33/_{2}$ t. Traan, 200 w. Stokvisch (tranc.), Wunderly en Co.; $100/_{1}$, $2/_{2}$ t. Traan (tr.), van der Schrieck en Co.; $21/_{1}$, $10/_{2}$ t. do, 150 w. Stokvisch (tr.), Kaupé en Wilde; $18/_{1}$, $12/_{2}$ t. Traan (tr.), A. F. Jung; 175 w. Stokvisch, Braunsberg en Co.; 1994 wadd., $2/_{1}$, $2/_{2}$ t. Traan, Order; $8/_{1}$, $4/_{2}$ t. Traan, Kreglinger en Co. te Rotterdam.

DRAMMEN, *J. Saldsbaag*, J. A. E. O. H. A. B. G., 106 t. Hout, J. de Booy.

P. D. Prebensen, FRANTZ. 297 t. Hout, A. Beling en Co.

S. B. Salvesen, HÖGEN. 341 t. Hout, Order.

T. Thorsen, EMILIEN. 377 t. Hout, Order.

S. Pedersen, ST. PETER. 505 t. Hout, H. en C. van der Stadt.

NB. De lading van Kapt. *N. Osgood*, NEPTUNE, van BATAVIA, in № 292 abusief opgegeven, laten wij hier verbeterd volgen: 7,125 b. Rijst, Melvill en Co.; 162 z. Koffij, 80 pic. Sapanhout, Hope en Co.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HÂVRE 20 October.

KATOEN. De aanvoeren van deze week hebben bedragen 2,673 balen; de verkoopen 3,912, als: 2,471 Louisiana van fr. 78 à 107½; 223 Mobile van fr. 81 à 89; 213 Georgia van fr. 80 à 107½; 947 Fernambuck van fr. 118 à fr. 126; 58 Bahia à fr. 105. Eenige verkoopen hebben tot 5 à 6 centimes daling plaats gehad, maar over het geheel zijn de prijzen 3 à 4 centimes lager. Onze voorraad is thans 52,000 balen, waarvan 35,000 in eene hand, die niet verkoopen wil.

KOFFIJ zeer vast in prijs; eenige soorten zijn zelfs iets hooger; 200 vaten en 300 kwarten Martinique zijn tot fr. 135 à 145 cons., 118 balen Haïti zijn tot fr. 51¼, 2,273 balen dito tot fr. 50 a 50⅝ fr. entr., en 245 balen Rio tot fr. 47½ à 60 fr. entr. verkocht.

SUIKER. In het begin der week zijn 350 vaten verkocht van fr. 54 à fr. 55,50; later is er niets meer omgegaan, en is de prijs nominaal fr. 54 voor de goede 4de soort.

INDIGO is zeer goed prijshoudend; 80 kisten Bengaalsch zijn tot fr. 10.40 à fr. 11.25, en 20 dito van fr. 12.10 à fr. 13 35 cons. verkocht.

HUIDEN onveranderd: 500 stuks Montevideo drooge zijn tot fr. 81.50, en 930 Fernambuck gez. van fr. 57½ à 58¾ cons. verkocht.

POTASCH zeer vast in prijs; 74 vaten Amerik. zijn tot fr. 46 verkocht.

ANTWERPEN 23 October.

KOFFIJ. 250 balen ord. St. Domingo zijn tot 27¾, en 150 balen Java van 32 à 33 c. verkocht.

KATOEN. De laatste berigten van Amerika hebben hier grooten kooplust voor het artikel doen ontstaan; 1,200 à 1,400 balen Amerikaansche zijn met drift van 36 à 43 c. gekocht, en er zoude nog veel meer gekocht zijn, indien niet verscheidene houders hunne partijen van de markt terug genomen hadden; ook een partijtje Suratte van 66 balen is tot geheim gehouden prijs verkocht.

SUIKER. De eenige bekende verkoop, heden, is die van 50 kisten ord. blond Havana tot ƒ 16½ nat. vlag.

RIJST. 150 balen ord. Java zijn tot ƒ 9, en 200 balen Bengaalsche, mooije kwaliteit, tot ƒ 11 verkocht. De 64 vaten, gisteren vermeld, zijn niet Carolina, maar Java, en de bestede prijs is ƒ 16¾.

PEPER. 100 balen Sumatra zijn tot geheim gehouden prijs verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

DENDERMONDE 22 October.

Witte *Tarwe* geldt ƒ 17.15 à ƒ 16.10; roode dito ƒ 18 à ƒ 17. *Rogge* ƒ 10 à ƒ 8.10. *Haver* ƒ 5.10 a ƒ 4.10. *Raapolie* ƒ 67¾. *Lijnolie* ƒ 63. *Koolzaad* ƒ 19½ à ƒ 20.

Kunsten en Wetenschappen.

HET ODEON TE AMSTERDAM.

II.

Daar de plaats, voor de zaal beschikbaar, eene oppervlakte had van 32 voet breedte bij 120 voet lengte, was het den niet ingewijden in de geheimen der bouwkunst een duister raadsel, hoedanig daarop eene zaal te vestigen, die niet het voorkomen zou hebben van eene pijpenlade. Sommige waren, uit dien hoofde, genoeg bevooroordeeld, om te gelooven, dat de onderneming op deze zwarigheid zoude stuiten. Anderen, die te scherpzinnig waren om niet te erkennen, dat het vernuft zijne hulpmiddelen heeft, begrepen wel, dat de gevreesde misstand door eene kunstige verdeeling kon worden vermeden, maar dachten, in zoo ver zij met de wetenschap der klanken (acustiek) bekend waren, dat dit niet zou kunnen geschieden zonder nadeel voor het gehoor. In het algemeen was men van oordeel, dat een volmaakt bouwkundige welstand met muzijkale welklank bezwaarlijk op de beschikbare oppervlakte zouden zijn te vereenigen; te meer, omdat ook de naar de regelen der acustiek vereischte hoogte niet geheel kon verkregen worden, door het wenschelijke en noodzakelijke voor de belangen des eigenaars en het genoegen der gezelschappen, om de beneden verdieping in haar geheel te houden.

Hoogst verrassend is het derhalve, wanneer men van de zijde des grooten traps de zaal binnenkomt, en, onder het balkon door gegaan zijnde, zich in den kunsttempel verplaatst vindt, waarvan de majesteit en de élégance eenen indruk maken, die moeijelijk in woorden is uit te spreken. Wij zullen ook geene poging daartoe doen, vermits ieder, die in verhevene of schoone voortbrengselen van Nederlandsche kunst belang stelt, zich de gelegenheid en het genoegen, om het gebouw te bezigtigen, gemakkelijk zal kunnen verschaffen. Nederlandsche kunst, herhalen wij, want de gelukkige vereeniging van schoonheid en verhevenheid, die hier plaats vindt, nagaande, deden wij met eene soort van angstige beklemming de vraag, of alle de uitmuntende deelen van dat zoo uitmuntend geheel bewerkt waren door Nederlanders; maar wij ademden ruimer; en men zou aan ons cosmopolitismus getwijfeld hebben, wanneer men gezien had, hoe onze borst zwol, toen wij vernamen, dat alle waren inboorlingen van het Rijk, behalve één, wiens langdurig verblijf hier ter stede deze uitzondering voor het nationaal gevoel wel opweegt.

De vorm van den voorwand en van het plafond zijn parabolisch (1). Rondom met kolommen en pijlasters van kunst-marmer prijkende, vertoont de zaal met hare kostbare versierselen eenen tempel, dien men meenen zoude, dat in zijn geheel uit Italië naar herwaarts is overgeplaatst. Naar de grachtzijde rust het oog op het fraai orkest, waarvan de vloer een klank- of zangboom nabootst, en hetwelk, naar gelang van behoefte, kan worden gerekt of ingekort. Achter het orkest zijn vertrekken, in welke de solisten kunnen vertoeven. Dáár zijn ook de toegangen naar het orkest, zoodat de leden van hetzelve, om hunne plaatsen te bereiken, niet noodig hebben door de zaal te gaan; tevens is aldaar gelegenheid tot het stemmen der instrumenten, zoodat dit in de zaal zelve kan worden vermeden. Niet slechts inkorten, maar, in weinig minuten zelfs, geheel wegruimen laat zich dit orkest, en verdwijnt alsdan met de banken der zaal en hetgeen verder in den weg staat, in verborgen bergplaatsen. In dat geval, hetwelk de toebereidselen tot een bal verraadt, komt, als door toovermagt, op de volle breedte der zaal, die echter altijd haren vorm behoudt, een ander meer verheven dans-orkest te voorschijn, op hetwelk 16 à 20 muzijkanten plaats kunnen nemen.

Aan den anderen kant, het orkest tegenover, wordt de blik bepaald door een balkon, achter en boven welks amphithéater, aan het uiterste en hoogste einde der zaal, zich nog eene loge vertoont. Het gezigt daarheen heeft iets Oostersch. De opgewekte verbeelding verplaatst zich bij hetzelve gemakkelijk naar een der geheimzinnige Keizerlijke vrouwenverblijven van het weelderige Stamboul, en maakt het verlangen om deze afgelegen en raadselachtige plaats te bezoeken onwederstaanbaar. Wij achten het overzigt, dat men heeft van het orkest af naar de achterloge. het bevalligste en riantste; dan wordt het oog door al het aanwezige schoone van hout, glas-, pleister-, marmer-, verf- en bekleedwerk, door alle de duizenderlei trekken en vormen, onder welke kunst en smaak zich hier openbaren, als op een en hetzelfde tijdstip alleraangenaamst getroffen. In tegenstelling daarmede oordeelen wij het gezigt uit de achterloge naar het orkest het treffendste en verhevenste. Dáár zittende, staart men op het orkest, zonder iets te zien van de zitplaatsen of de personen in de zaal, die allen door het balkon zijn bedekt; terwijl men, uit den verheven stand der loge, over de hoofden henen ziet van hen, die op het balkon zijn, en ook dezen, alsof men op eenen heuvel ware, beneden zich heeft. In de loge zittende, heeft men alzoo tusschen zich zelven en het orkest, volstrekt geen beletsel, schier geene afleiding, maar enkel ruimte en daarmede voor den blik vrijheid, en voor de verbeelding gelegenheid tot onbelemmerde speling. Er is iets phantastisch in het gezigt uit deze stille hoogte op de verwijderde diepte van het orkest, vooral bij de uitvoering van muzijk. die voor de helft tot eene spokenwereld behoort. Wij zaten er toen de ouverture van den Freyschütz werd uitgevoerd, en ondervonden bij die gelegenheid, dat er de verbeelding zelfs niet sterk behoeft gespannen te zijn, om onder den invloed van dat grootsche en zonderlinge stuk muzijk, de nabijheid van geesten in de trillende geluiden der sidderende vioolsnaren te herkennen, of iets schimachtigs te zien huppelen en zweven langs den witten wand en om en tusschen de sierlijke lichtkroonen; die — hetzij hier vlugtig aangemerkt — voor deze plaats iets te laag hangen, daar zij de trekken der solozangers voor den aanschouwer verbergen.

Hiermede gelooven wij eene eenigzins voldoende, hoewel flaauwe schets van het *ensemble* te hebben gegeven; om alle *details* te volgen laat ons bestek niet toe. Dit aan te merken is voldoende, dat men genoegelijk eenige uren kan doorbrengen met het bewonderen der keurige bewerking van elk der deelen. Bijzondere opmerkzaamheid verdienen de kolommen en pijlasters, welker schachten van kunstmarmer en welker voetstukken geheel van ijzer zijn.

Dat, en hoe solide en hecht de constructie is, heeft de toevallige, maar afdoende proef bewezen, welke het gebouw onlangs bij de bekende gaz-ontploffing heeft te verduren gehad.

Niet onbelangrijk oordeelen wij hier nog te laten volgen eene opgave dergenen, die aan dit kapitale gebouw zijn werkzaam geweest, met bijvoeging van den aard hunner werkzaamheden en verrigtingen.

Aard der Werken.	*De Heeren:*
Architecture en beheer der uitvoering.	M. G. Tétar van Elven.
Metselwerken	C. Plaat en Zoon.
Timmerwerken	J. E. Dekker.
Stucadoorwerken	J. H. Martens en Zoon.
IJzerwerken	Sevenbergen en de Lannoy, en Verveer en C°.
Marmerwerken	Teixera de Mattos.
Decoratiewerken	J. P. Giraud.
Schilderwerken	De Vries en C°.
Verwarmingswerken.	P. van Vlissingen en Dudok van Heel.
Verlichting	J. M. Schilts, ainé.
Meubelwerken	S. Worst, Jr.

Wij eindigen met nog eene opmerking.

De verandering van dit huis in een Odéon heeft veel eigendommelijks, veel nationaals. Waar voortaan enkel melodij en harmonij het gehoor zullen streelen en het gemoed verheffen of verteederen, klonken in vroegere dagen welligt niet anders dan de doffe galmen van verplaatste koopwaren en van ijzeren gewigten op de sterke schalen, van zware balansen op- en afgezet. Waar tegenwoordig het sierlijke van loof- en beeldwerk, met eene milde en smaakvolle hand aangebragt, de oogen boeit en den geest opwekt, vond men voor dezen welligt niet anders dan handelwaren in onaanzienlijke balen en vaten in dezen bijzonderen voorraadschuur op een gestapeld. Waar nu de goddelijke toonkunst eenen troon heeft, woonde vroeger een welgezeten, doch eenvoudig koopman. Maar de verandering komt alleen sterker uit door de openbaarheid der bestemming, nu aan het gebouw gegeven, en door de smaak en weelde, waarmede zij volbragt is. Altijd waren de woningen onzer kooplieden ook tempelen, in welke aan de kunsten werd geofferd. Altijd vonden de kunsten in den handel de oorzaken van hare verheffing en bloei, en, gelijk wij reeds vroeger aanmerkten, indien wij uitstekende gebouwen bezitten aan de kunsten gewijd, het is voornamelijk aan den handel, aan dien stand van burgers, die, te regt, het merg en de zenuw van den staat genoemd wordt, dat wij die te danken hebben.

Moge dat heilzaam verband tusschen handel en kunst altijd blijven bestaan! Bloeije de handel van Nederland meer en meer; bloeije hij eenmaal weder, gelijk in vroeger dagen, en drukke, gelijk de waardige bouwheer van dit Odéon in zijne belangelooze kunstliefde de voetstappen der vaderen gevolgd is, het nageslacht altijd hunne en zijne treden, zoodanig, dat de toenemende bloei des handels immer bijdrage om den bloei der kunst te vermeerderen; in het bijzonder der toonkunst, hier weleer veronachtzaamd, en die eenen zoo grooten invloed heeft op de beschaving en op de zeden, en daarmede op het geluk der burgeren en van den Staat.

(1) De parabool heeft de eigenschap van de invallende geluidstralen evenwijdig terug te kaatsen; van daar, dat zij voor de duidelijkheid van het effect het gunstigste is. De groote concert-zaal in *Felix Meritis* heeft den elliptischen vorm, die de schoonste kwaliteit van geluid te weeg brengt. Deze vorm echter is minder gunstig voor de duidelijkheid, door de menigvuldige breking der geluidstralen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

Op 29 Oct., te Utrecht: De leverantie van drie honderd hoed steenkolengruis, voor de dienst van den Stoom-Watermolen aan den Arkelschendam.

Op 31 Oct., door de directie van het Amsterdamsche entrepôt-dok, : Het bouwen van twaalf kapitale pakhuizen, te zamen lang 74 ellen 84 duimen, ieder diep 42 ellen 75 duimen, met de daartoe behoorende kaaimen, kaai- en schoeijing-werken, alles aan de noordzijde der Rapenburgergracht alhier, tusschen de in aanbouw zijnde Schutsluis en de nieuwe Magazijnen op de voormalige Geschutwerf der Marine; met de leverantie van al de daartoe benoodigde materialen en arbeidsloonen.

Op 1 Nov., te 's Hage, door het Depart. van Marine: De levering van de benoodigde Bieren voor de dienst van 's Rijks Werven, gedurende 1839.

Op 3 Nov., te Bath: Het uitbreiden en versterken van het fort *Bath*, aan de rivierzijde; bestaande in het slechten van een gedeelte van den aarden hoofdwal, en van eene batterij op den zeedijk; mitsgaders, in het aan opgemelde zijde van het fort, aanleggen en opwerpen van nieuwe aardenwerken, met de daartoe behoorende rijswerken, waterwerken, enz.

Op 7 Nov., door den agent van het Domein op het Raadhuis te Amsterdam: Het op eenige plaatsen verdiepen der Geul of Bodem van het Groot Noord Hollandsch Kanaal, en het stellen van vier stuks Meerpalen.

Op 8 Nov., te Brielle: Het afbreken van een gedeelte courtinemuur van front 9—1 te Brielle; het aanbrengen van een aarden buitentalud aan die courtine, tusschen bastion n°. 9 en de Waterpoort; benevens eenige verdere herstellingen aldaar.

Op 9 Nov., aan het lokaal van het gouvernement, te Zwolle: Het leggen van 833 strekkende ellen steenglooijing met den aanleg der daarbij behoorende aardenwerken enz., aan de zeedijken van het 1ste district der provincie Overijssel, tusschen Blokzijl en Kuinre, in twee perceelen.

Advertentiën.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Donderdag den 25 October 1838, als Buitengewone Voorstelling, ter feestviering van de 25jarige verbindtenis aan den Schouwburg en tevens van de 50jarige Tooneeldienst van den zeer verdienstelijken Tooneelkunstenaar *F. A. Rosenveldt*, en ten zijnen voordeele: DE GEBANNEN AMOR, OF DE ACHTERDOCHTIGE ECHTGENOOTEN, Blijspel in Vier Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*, door den heer *J. van Esveldt Holtrop*, in vele jaren niet vertoond. Gevolgd door: DE HONDERDJARIGE MAN, OF DE FAMILIE GAILLARD, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch, door den heer *F. A. Rosenveldt*. Nooit vertoond. Tusschen beiden: EEN DIVERTISSEMENT, Gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, waarin door de Eerste Sujetten zal worden gedanst.

Ten Zes ure op het Tooneel.

NB. Bij deze Buitengewone Voorstelling zullen noch vrijdommen noch uitkoopingen gangbaar zijn.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 17 de l'Abonnement.

JEUDI 25 Octobre 1838. Pour la neuvième représentation de Mme *Albert* du Théâtre du Vaudeville, et de Mr. *Albert*, du Théâtre Français. LEONTINE, Drame Vaudeville en 3 actes, par Mr. *Ancelot*. Mad. *Albert* remplira le rôle de Léontine et Mr. *Albert* celui du comte Darcy. Suivi de: LES RENDEZ-VOUS BOURGEOIS, Opera Comique en 1 acte, paroles *d'Hoffman*, musique de *Nicolo*. Mad. *Albert* remplira le rôle de Julie. Le Spectacle sera terminé par: LES LAVEUSES DU COUVENT, Romance *d'Albert Grisar*, chantée par Mad. *Albert*.

On commencera à 6½ heures précises.

Samedi 27 Octobre avant-derniere représentation de Mad. *Albert*.

Très incéssamment, arrivée et représentations de Mr. *Montrose*, premier Comique et Societaire du Théâtre Français.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

Bei aufgehobenem Abonnement.

Sonnabend den 27ten October 1838. NORMA, Grosse Oper in 4 Abtheilungen, aus dem Italienischen des *Felix Romani*, frei übersetzt von *Joseph Ritter von Seyfried*. Musik von *Vincenzo Bellini*.

Anfang um 7 Uhr.

Gesänge dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse á 30 Ct. zu haben.

GRAND SALON.

Théâtre des Variétés.

Donderdag den 25 October 1838: JA EN NEEN, Zangspel in één Bedrijf. Na hetzelve: DE TWEE BRIEFJES. Zangspel in één Bedrijf. Tusschen beiden: HERCULISCHE EN GYMNASTIEKE KUNSTVERRIGTINGEN, uitgevoerd door de Familie *Etienne* en den Heer *Alexandre*.

De Entrée voor ieder Persoon is 60 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ Ure.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.